Dosarul nr. 2-22035939-05-3a-14052025
Judecătoria Cahul, sediul central
Judecător: Sârbu Aliona

D E C I Z I E
în numele Legii

07 octombrie 2025 mun. Cahul

Colegiul specializat de contencios administrativ al Curții de Apel Sud, sediul Cahul
în componența:
președintele completului, judecător Movilă Vitalie,
judecătorii Pilipenco Serghei, Fujenco Dmitrii,
cu grefierul Chirov Nadejda,
cu participarea: reprezentantului apelantului Biroul Vamal Sud – Vascan Irina, reprezentantului intimatului SRL ”Dias - Expedit” – avocatul Balan Petru,

judecând în ședință publică, în ordine de apel, cauza de contencios administrativ la acțiunea depusă de către *SRL „Dias-Expedit” către Biroul Vamal Sud cu privire la anularea procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr. 20/2 din 06.12.2021, deciziei de regularizare nr. 237 din 20 decembrie 2021 și a actului emis referitor la cererea prealabilă nr. 28/11-2070 din 11 februarie 2022*, la cererea de apel depusă de către Biroul Vamal Sud împotriva hotărârii Judecătoriei Cahul, sediul central din 06 februarie 2025

C O N S T A T Ă :

La data de 16 martie 2022 SRL „Dias-Expedit” a depus în instanța de contencios administrativ *acțiune* împotriva Biroului vamal Sud privind anularea procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr. 20/2 din 06.12.2021, deciziei de regularizare nr. 237 din 20 decembrie 2021 și a actului emis referitor la cererea prealabilă nr. 28/11-2070 din 11 februarie 2022.

Prin *hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul central din 06 februarie 2025* a fost admisă acțiunea în contencios administrativ depusă de SRL „Dias-Expedit” către Biroul Vamal Sud cu privire la anularea procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr. 20/2 din 06.12.2021, deciziei de regularizare nr. 237 din 20 decembrie 2021 și a actului emis referitor la cererea prealabilă nr. 28/11-2070 din 11 februarie 2022. Fiind anulat procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr. 20/2 din 06.12.2021, cât și a fost anulată decizia de regularizare nr. 237 din 20 decembrie 2021. La fel, a fost hotărâtă și anularea actului emis referitor la cererea prealabilă nr. 28/11-2070 din 11 februarie 2022.

Nefiind de acord cu această hotărâre Biroul Vamal Sud a depus *cererea de apel*, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii contestate și emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii depuse.

Cererea de apel fiind motivată, prin faptul că, la data de 16.06.2017 a fost depusă declarația vamală nr. 2070151959 și la data de 18.10.2017 a fost depusă declarația vamală nr. 2070199355 de către SC ”DIAS-EXPEDIT” SRL, prin care a solicitat importul (regim vamal 40 00) după cum urmează: prin declarația vamală nr. 2070151959 din 16.06.2017, operatorul economic a solicitat regim vamal 40 00 - Import definitiv al mărfurilor străine, pentru a introduce pe teritoriul RM din Polonia tractor rutier pentru semiremorci, folosit Mercedes Benz Actros 1845 - 1 buc.

Prin declarația vamală nr. 2070199355 din 18.10.2017, operatorul economic a solicitat regim vamal 40 00 - Import definitiv al mărfurilor străine, pentru a introduce pe teritoriul RM din Polonia tractor rutier pentru semiremorci, folosit, Mercedes Benz Actros 1845 JDG187-1 buc, marca ”Mercedes”. Și, dat fiind faptul că, la momentul vămuirii au fost prezentate certificatele de circulație a mărfurilor EUR. 1 nr. PL/MF/AK 0159106 din 14.06.2017 și EUR. 1 nr. PL/MF/AK 0159052 din 13.10.2017, tractor rutier pentru semiremorci importat în baza declarațiilor vamale nr. 2070151959 din 16.06.2017 şi nr.2070199355 din 18.10.2017, a beneficiat de tratament tarifar preferențial (preferința 200) în baza Acordului de Asociere între RM-UE.

Astfel, Serviciul Vamal a solicitat asistență administrativă Autorității Vamale din Polonia, privind efectuarea verificării corectitudinii eliberării certificatului de circulație a mărfurilor EUR. 1 nr. PL/MF/AK 0159106 din 14.06.2017 şi EUR. 1 nr. PL/MF/AK 0159052 din 13.10.2017, emise exportatorului Truck Center Poland Spolka Z Ograniczo Odpowie. Și, în urma verificărilor efectuate, prin prisma riscului prestabilit, în corelare cu reglementările legale sus menționate și în baza scrisorii Serviciului Vamal nr. 3070 din 31.05.2021 (cu răspunsul Autorității Vamale a Republicii Polonia nr. 1401-IOC.4331.39.2020 din 18.05.2021), s-a constatat faptul că, marfa declarată tractor rutier pentru semiremorci, folosit Mercedes Benz Actros 1845-1 buc, parcurs: 304 221 km importată în baza declarației vamale 2070151959 din 16.06.2017, acoperită de certificatul de circulație a mărfurilor EUR.1 nr. PL/MF/AK 0159106 din 14.06.2017 şi respectiv scrisorii Serviciului Vamal nr. 4131 din 20.07.2021 (cu răspunsul Autorității Vamale a Republicii Polonia nr. 1401-IOC.4331.39.2020 din 15.07.2021), s-a constatat faptul că marfa declarată tractor rutier pentru semiremorci, folosit, Mercedes Benz Actros 1845 JDG187-1 buc, marca „Mercedes” importată în baza declarației vamale nr. 2070199355 din 18.10.2017, acoperit de certificatul de

circulație a mărfurilor EUR.1 nr. PL/MF/AK 0159052 din 13.10.2017 nu pot beneficia de tratament tarifar preferențial în conformitate cu Acordul de Asociere RM-UE, deoarece în rezultatul verificărilor efectuate s-a constatat că Autoritatea Vamală a Republicii Polonia nu poate confirma originea mărfurilor acoperite de aceste certificate de circulație a mărfurilor EUR.1, deoarece exportatorul nu a prezentat acte, care să demonstreze caracterul originar al mărfurilor, astfel mărfurile acoperite de aceste certificate nu se califică pentru tratamentul preferențial. Dovada pentru aceasta o reprezintă însemnarea în cadrul verificării ulterioare, de către Autoritatea Vamală a Poloniei, în pătrățelul al doilea din rubrica 14 a certificatelor de circulație a mărfurilor EUR.1 nr. PL/MF/AK 0159106 din 14.06.2017 şi EUR.1 nr. PL/MF/AK 0159052 din 13.10.2017, denumită ”ergebnis der nachprufung” - ceia ce în traducere liberă înseamnă rezultatul verificării. Pătrățelul al doilea din dreptul sintagmei „nicht den Erfordernissen fur ihre Echtheit und fur die Richtigkeit der darin enthaltenen Angaben entspricht (siehe beigefugte Bemerkungen)” - în traducere liberă “nu îndeplinește cerințele pentru autenticitatea sa şi pentru corectitudinea informațiilor conținute în acesta, se menționează cu semnul ”X” în cazul neconfirmării originii mărfurilor certificate în urma procedurii de verificare.

Raportând circumstanțele cauzei la prevederile legale, se conchide că, acțiunile întreprinse de Biroului Vamal Sud în cazul dedus speței sunt legale şi întemeiate, or, în rezultatul examinării, au apărut suspiciuni în ceea ce privește autenticitatea certificatelor EUR. 1 nr. PL/MF/AK 0159106 din 14.06.2017 şi EUR. 1 nr. PL/MF/AK 0159052 din 13.10.2017. Prin urmare, în baza răspunsului Autorității Vamale a Republicii Polonia, marfa importată de agentul economic SC ”DIAS-EXPEDIT” SRL în baza declarațiilor vamale nr. 2070151959 din 16.06.2017 şi nr.2070199355 din 18.10.2017, se califică ca nefiind de origine a Uniunii Europene. În aceste condiții, tratamentul preferențial nu mai poate fi aplicat, în sensul prevederilor Acordului de Asociere RM-UE semnat la Bruxelles la 27.06.2014 şi ale Apendicelui I la Convenția regională cu privire la regulile de origine preferențiale pan-euro-mediteraneene. Conform Articolului 32 (Verificarea dovezilor de origine), din Protocolul II Definiția noțiunii de ”produse originare” şi metodele de cooperare administrativă la Acordul de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, şi Uniunea Europeană şi Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, semnat la Bruxelles la 27 iunie 2014 urmează că: Verificarea ulterioară a dovezilor de origine se efectuează prin sondaj sau ori de câte ori autoritățile vamale ale părții importatoare au suspiciuni întemeiate în ceea ce privește autenticitatea acestor documente, caracterul originar al produselor respective sau respectarea celorlalte condiții prevăzute de prezentul protocol.

În scopul aplicării dispozițiilor alineatului (1), autoritățile vamale din partea importatoare returnează certificatul de circulație a mărfurilor EUR.1 şi factura, în cazul în care a fost prezentată, declarația de origine sau o copie a acestor documente autorităților vamale din partea exportatoare indicând, dacă este cazul, motivele care stau la baza cererii de efectuare a unei verificări. În sprijinul cererii de efectuare a verificării, se prezintă orice document şi informație obținute care indică faptul că datele furnizate în dovada de origine sunt incorecte.

Verificarea se efectuează de către autoritățile vamale din partea exportatoare. În acest scop, acestea au dreptul să solicite orice dovadă și să efectueze orice verificare a conturilor exportatorului sau orice alt control pe care îl consideră adecvat. 4. În cazul în care autoritățile vamale din partea importatoare decid să suspende acordarea tratamentului preferențial produselor în cauză în așteptarea rezultatelor verificării, acestea îi acordă importatorului liberul de vamă pentru produse, sub rezerva măsurilor asiguratorii pe care le consideră necesare.

Autoritățile vamale care solicită verificarea sunt informate în cel mai scurt timp posibil cu privire la rezultatele acesteia. Aceste rezultate trebuie să indice în mod clar dacă documentele sunt autentice și dacă produsele în cauză pot fi considerate ca fiind produse originare din una dintre părți şi dacă îndeplinesc celelalte condiții prevăzute în prezentul protocol.

În cazul unor suspiciuni întemeiate şi în absența unui răspuns în termen de zece luni de la data cererii de efectuare a verificării sau în cazul în care răspunsul nu conține informații suficiente pentru a stabili autenticitatea documentului respectiv sau originea reală a produselor, autoritățile vamale care solicită verificarea refuză dreptul la tratament preferențial, cu excepția unor circumstanțe excepționale. Astfel, se remarcă că, prin răspunsul autorității vamale din Polonia, nu se confirmă caracterul originar al mărfii, declarat de către exportator la momentul exportului, în consecință, organul vamal întemeiat a statuat că, mărfurile importate, SC ”DIAS-EXPEDIT” SRL, au beneficiat neîntemeiat de tratamentul tarifar preferențial (preferința 200). Biroul vamal Sud îşi exprimă dezacordul cu concluzia instanței de fond prin care se invocă: ”autoritățile vamale naționale și nici autoritățile vamale din Polonia nu au solicitat reclamantului prezentarea a careva acte de confirmare a originii mărfurilor”. La concluzionarea asupra acestui fapt, instanța a omis sa examineze partea care este competentă de a efectua verificarea originii mărfurilor importate cu scutiri, în acest sens, conform Art. 32 (Verificarea dovezilor de origine) din Protocolul II la Acordul de Asociere se indică expres că: Verificarea se efectuează de către autoritățile vamale din partea exportatoare. În acest scop, în acord se stabilește organul care are dreptul să solicite orice dovadă și să efectueze orice verificare sau orice alt control pe care îl

consideră relevant or, autoritatea competentă de a efectua verificarea acestui aspect este doar autoritatea vamală din partea țării exportatoare.

În ceea ce privește concluzia instanței de încălcare a dreptului SC ”DIAS-EXPEDIT” SRL de a fi informați la inițierea procedurii administrative, Biroul vamal Sud denotă netemeinicia acesteia, or la caz reverificarea dovezii de origine nu este guvernată de principiile Codului Administrativ, pentru a fi invocată nerespectarea art. 44 Cod administrativ. Potrivit normelor internaționale în baza cărora se efectuează cooperarea administrativă internațională pe domeniul originii preferențiale a mărfurilor, autoritatea vamală nu este obligată să informeze importatorul. La restituirea certificatului de origine cu mențiunea autorității vamale a Republicii Polonia că nu poate confirma originea mărfurilor acoperite de aceste certificate de circulație a mărfurilor, deoarece exportatorul nu a prezentat acte, care să demonstreze caracterul originar al mărfurilor, Biroul vamal Sud a remis în adresa SC ”DIAS-EXPEDIT” SRL citație de reverificare prin care i se solicită prezentarea a careva acte și informații suplimentare deținute.

Totodată, până la emiterea Deciziei de Regularizare nr. 237 din 20.12.2021, SC ”DIAS-EXPEDIT” SRL i s-a dat posibilitatea înaintării unui dezacord la procesul verbal de reverificare, cu anexarea în acest sens a actelor ce confirmă dezacordul, cu constatările organului vamal. În baza celor expuse şi luând în considerare, că Biroul vamal Sud este organ de drept al securității economice în sarcina căruia se include exercitarea controlului asupra importurilor/exporturilor în cadrul tranzacțiilor economice externe pentru a fi în strictă conformitate cu legislația Republicii Moldova, de către organul vamal au fost constatată acordarea neîntemeiată a tratamentului tarifar preferențial, fapt pentru care Biroul vamal Sud a întreprins măsuri pentru recuperarea taxelor neîncasate la momentul importului.

Drept urmare, argumentele invocate în cerere constituie temei de admisibilitate a apelului, fapt pentru care, Biroul vamal Sud solicită casarea hotărârii Judecătoriei Cahul, sediul central din 06.02.2025, cu emiterea unei noi decizii de respingere integrale a acțiunii înaintate de SC ”DIAS-EXPEDIT” SRL.

În drept, apelul întemeindu-se pe prevederile art. 19 alin. (1) al Legii Republicii Moldova nr. 1380 din 20.11.1997 „cu privire la tariful vamal”, titlul VI ”Metodele de cooperare administrativă” art. 31 alin. (2) din Apendicele I la Convenția PEM, art. 44 Cod administrativ.

Procedura de citare legală a fost executată integral.

Reprezentantul apelantului Biroul Vamal Sud – Vascan Irina a solicitat admiterea apelului depus, cu casarea hotărârii contestate și emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii depuse. Iar, în susținerea poziției date au fost reiterate argumentele din cererea de apel depusă.

Reprezentantul intimatului SRL "Dias-Expedit" – avocatul Balan Petru a menționat că, solicită respingerea cererii de apel ca fiind neîntemeiată și menținerea hotărârii primei instanțe. În acest sens menționând că, nu a fost clar care au fost suspiciunile inițiale a organului vamal atunci când a restituit certificatele de circulație care confirmă originea mărfurilor în cazul a două importuri petrecute în 2017, peste aproape patru ani. Deci, care a fost suspiciunea și de ce au întors autorităților vamale din Polonia o țară exportatoare pentru a fi verificată originea mărfurilor. La caz, s-a vorbit despre suspiciune, dar nu este clar documentar căci și în prima instanță a fost solicitat ca să fie prezentate probele ce țin de autoritatea pârâtă și ce a fost la bază, o indicație, o scrisoare sau pur și simplu i-a fost cuiva din ofițerii vamali în gând să facă acest lucru, or, solicitările au fost făcute în martie 2021, în afara oricărei proceduri administrative. Procesul de reverificare a declarației vamale ca procedură administrativă a fost inițiat la data de 02 decembrie 2021 și s-a finalizat la 03 decembrie 2021, iar la 06 decembrie 2021 a fost remis proces-verbal de reverificare. Fapt că mai înainte ei au făcut niște interpelări în Polonia și au venit de acolo răspunsuri, dar în baza la ce au fost făcute, care este procedura administrativă și cum ele au fost apoi conexate în cadrul procedurii administrative, care se examinează la moment în instanță. Atunci era în vigoare Hotărârea Guvernului nr. 1000 din 2018 cu privire la procesul de reverificare a declarațiilor vamale și auditul post-vămuire. Acolo este punctul 96 care prevede că, dacă în cadrul procedurii de reverificare apare necesitatea de a interpela autoritățile din altă țară, atunci se interpelează autoritățile vamale din altă țară. În cadrul procedurii de reverificare urmau a fi verificate aceste certificate de origine, dar nu în afara oricărei proceduri, ceea ce a fost indicat și la judecarea cauzei în prima instanță, însă nu au fost oferite nici probe, dar nici răspunsuri la circumstanțele invocate. Iar, concluziile Biroului Vamal Sud din cadrul procedurii de reverificare, sunt greșite, astfel, se manifestă necesitatea respingerii apelului depus, care este unul neîntemeiat.

Verificând materialele cauzei și analizând în complex argumentele și criticile expuse vis-a-vis de legalitatea hotărârii primei instanțe, Completul specializat în contencios administrativ găsește necesar de a respinge apelul declarat și de a menține hotărârea primei instanțe, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 236 alin. (1) Cod administrativ, *„instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs"*.

Verificând din oficiu admisibilitatea apelului declarat de către Biroul Vamal Sud, Completul specializat în contencios administrativ constată că, apelul a fost declarat în termenul prevăzut de art. 232 alin. (1) Cod administrativ, a fost depus

de către o persoană împuternicită, precum și că cerere de apel corespunde cerințelor prevăzute de art. 233 alin. (1), (2) și art. 234 alin. (1) Cod administrativ. Prin urmare, Completul specializat în contencios administrativ consideră că, cerere de apel depusă de către Biroul Vamal Sud, întrunește condițiile de admisibilitate.

Potrivit art. 195 Cod administrativ *,,procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171”.*

În conformitate cu art. 240 alin. (1), lit. a) Cod administrativ *”examinând cererea de apel, instanța de apel adoptă una dintre următoarele decizii: respinge apelul”.*

Conform cu art. 385 lit. a) Cod de procedură civilă *,,instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept: să respingă apelul şi să mențină hotărârea primei instanțe”.*

La art. 207 alin. (1) Cod administrativ este stipulat că, *”instanța verifică din oficiu dacă sânt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs”.*

Verificând hotărârea atacată și argumentele instanței de fond, Completul specializat în contencios administrativ ajunge la concluzia că, prima instanță corect a constatat admisibilitatea acțiunii înaintate de Biroul Vamal Sud, statuând că, acțiunea depusă nu cade sub incidența art. 207 alin. (2) Cod administrativ. Așa cum, SRL „Dias-Expedit” la 16.02.2022 răspuns la cererea sa prealabilă, l-a contestat la 04 martie 2022, având termenul de 30 zile de contestare, fiind înregistrată acțiunea în instanța de judecată la data de 16 martie 2022, deci, acesta s-a încadrat în termenul prevăzut de lege (Vol. I, f.d.3-6, 29-41).

Astfel, este de notat că, SRL „Dias-Expedit” a depus în instanța de contencios administrativ acțiune împotriva Biroului vamal Sud privind anularea procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr. 20/2 din 06.12.2021, deciziei de regularizare nr. 237 din 20 decembrie 2021 și a actului emis referitor la cererea prealabilă nr. 28/11-2070 din 11 februarie 2022.

Și, prin hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul central din 06 februarie 2025 a fost admisă acțiunea în contencios administrativ depusă de SRL „Dias-Expedit” către Biroul Vamal Sud cu privire la anularea procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr. 20/2 din 06.12.2021, deciziei de regularizare nr. 237 din 20 decembrie 2021 și a actului emis referitor la cererea prealabilă nr. 28/11-2070 din 11 februarie 2022. Fiind anulat procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr. 20/2 din 06.12.2021, cât și a fost anulată decizia de regularizare nr. 237

din 20 decembrie 2021. La fel, a fost hotărâtă și anularea actului emis referitor la cererea prealabilă nr. 28/11-2070 din 11 februarie 2022.

Însă, nefiind de acord cu această hotărâre Biroul Vamal Sud a depus cererea de apel, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii contestate și emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii depuse.

Este de menționat că, Curtea Europeană a reiterat că funcția unei decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite. Mai mult ca atât, o hotărâre motivată oferă părții posibilitatea să o conteste, precum și posibilitatea de a revedea decizia de către instanța de recurs. Doar prin adoptarea unei decizii motivate poate avea loc un control public a administrării justiției. Dreptul de a fi auzit, prin urmare, include nu doar posibilitatea de a aduce argumente instanței, dar de asemenea o obligație corespunzătoare a instanței de a arăta, în motivarea sa, acele motive pentru care anumite argumente au fost acceptate sau respinse.

Circumstanțe de care a ținut cont instanța de fond la pronunțarea hotărârii contestate, aceasta manifestându-se prin motivarea întemeiată a concluziilor sale. Astfel, nu pot fi reținute ca fiind întemeiate argumentele apelantului, precum că concluziile instanței de fond nu sunt destul de motivate, și că nu ar fi ținut cont de toate circumstanțele cauzei. Așa cum, din hotărârea contestată și materialele dosarului, completul specializat de contencios administrativ notează că, această poziție a apelantului se manifestă a fi doar o nemulțumire cu hotărârea pronunțată de prima instanță la 06 februarie 2025, fapt care denotă necesitatea menținerii hotărârii contestate.

Potrivit art. 6 CEDO *”orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil a cauzei sale. Dreptul la un proces echitabil vizează respectarea principiului egalității armelor, adică că fiecare parte trebuie să obțină o posibilitate rezonabilă de a-şi prezenta cauza în condiții care să nu o plaseze într-o situație net dezavantajoasă în raport cu adversul”*. În conformitate cu art. 26 alin. (4) Cod de procedură civilă, egalitatea părților în drepturile procedurale este garantată prin lege și se asigură de către instanță prin crearea posibilităților egale, suficiente și adecvate de folosire a tuturor mijloacelor procedurale pentru susținerea poziției asupra circumstanțelor de fapt și de drept, astfel încât nici una dintre părți să nu fie defavorizată în raport cu cealaltă. Prevederi, de care prima instanță a ținut cont în totalitate la emiterea hotărârii așa cum, se desprinde că instanța de judecată, în acest sens a întreprins măsuri cu privire la examinarea sub toate aspectele a cauzei, clarificarea soartei dosarului, fiind constate și elucidate pe deplin toate circumstanțele de fapt importante pentru examinarea acțiunii înaintate de SRL „Dias-Expedit”.

Astfel, este de notat că, din materialele cauzei se desprinde că, potrivit declarației vamale nr. 2070I51959 din 16 iunie 2017, reclamanta S.R.L „Dias-

Expedit” a solicitat importul definitiv (regim vamal 40 00) al mărfurilor străine, pentru a introduce pe teritoriul Republicii Moldova din Polonia tractor rutier pentru semiremorci, folosit Mercedes Benz Actros 1845 – 1 buc, parcurs: 304221 km. Marfa a fost furnizată de către Truck Center Poland Spolka Z Ograniczo Odpowie cu valoarea facturată de 52 500 euro, la condiția de livrare FCA Rawa Mazowiecka. Valoarea statistică constituie suma de 1 075 261,92 lei (1 067 535 lei – valoarea mărfii, iar 7 726,92 lei transport) (Vol. I, f.d.187).

Totodată, conform declarației vamale nr. 2070I99355 din 18 octombrie 2017, reclamanta S.R.L „Dias-Expedit” a solicitat importul definitiv (regim vamal 40 00) al mărfurilor străine, pentru a introduce pe teritoriului Republicii Moldova din Polonia tractor rutier pentru semiremorci, folosit, Mercedes Benz Actros 1845 jdgl 87 – 1 buc, marca „Mercedes”, orele parcurs –196 719 km. Marfa a fost furnizată de către Truck Center Poland Spolka Z Ograniczo Odpowie cu valoarea facturată de 60500,00 euro; la condiţia de livrare FCA Rawa Mazowiecka. Valoarea statistică constituie suma de 1 241 832,65 lei (1236111,80 lei – valoarea mărfii, iar 5 720,85 lei cheltuieli de transport) (Vol. I, f.d.204).

La depunerea declarațiilor de import, S.R.L „Dias-Expedit” a solicitat acordarea regimului tarifar preferențial (preferința 200), în temeiul prevederilor Acordului de Asociere între Republica Moldova și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora din 27 iunie 2014, ratificat de Republica Moldova prin Legea nr. 112 din 02 iulie 2014.

În acest sens, SRL „Dias-Expedit” a prezentat certificatele de circulație a mărfurilor EUR. 1 nr. PL/MF/AK 0159106 din 14 iunie 2017 (Vol. I, f.d. 198) și EUR. 1 nr. PL/MF/AK 0159052 din 13 octombrie 2017 (Vol. I, f.d. 216) și, în baza Acordului de Asociere între Republica Moldova și Uniunea Europeană, a beneficiat de tratament preferențial (preferința 200).

La 06 aprilie 2020, Serviciul Vamal, în temeiul prevederilor art. 31, art. 32 din Apendicele I la Convenția regională cu privire la regulile de origine preferențiale pan-euro-mediteraneene (Convenția PEM), a solicitat asistență administrativă Autorității vamale din Republica Polonia în vederea efectuării controlului corectitudinii eliberării certificatelor de circulație a mărfurilor EUR. 1 nr. PL/MF/AK 0159106 din 14 iunie 2017 și EUR. 1 nr. PL/MF/AK 0159052 din 13 octombrie 2017, așa cum, sunt îndoieli cu privire la originea mărfurilor, totodată, a solicitat a se verifica dacă produsele specificate în certificate pot fi considerate produse originare, dacă îndeplinesc toate cerințele Convenției Regionale și se califică pentru gestionarea preferențială.

La 18 mai 2021, Autoritățile vamale din Republica Polonia au remis răspunsul, potrivit căruia, se comunică faptul că, autoritățile vamale poloneze confirmă autenticitatea certificatului de circulație EUR. 1 nr. PL/MF/AK 0159106

din 14 iunie 2017. Cu toate acestea, autoritățile vamale poloneze nu pot confirma originea mărfii acoperite de acest certificat de circulație a mărfii EUR.1, deoarece exportatorul nu a prezentat acte, care să demonstreze caracterul originar al mărfurilor. La răspuns au anexat copia certificatului de circulație a mărfurilor EUR. 1 nr. PL/MF/AK 0159106 din 14 iunie 2017, cu bifa „X” la rubrica 14. (Vol. I, f.d.228-231).

Totodată, la 15 iulie 2021, Autoritățile vamale din Republica Polonia au remis răspunsul, potrivit căruia, se comunică faptul că, autoritățile vamale poloneze confirmă autenticitatea certificatului de circulație EUR. 1 nr. PL/MF/AK 0159052 din 13 octombrie 2017. Cu toate acestea, autoritățile vamale poloneze nu pot confirma originea mărfii acoperite de acest certificat de circulație a mărfii EUR.1, deoarece exportatorul nu a prezentat acte, care să demonstreze caracterul originar al mărfurilor. La răspuns au anexat copia certificatului de circulație a mărfurilor EUR. 1 nr. PL/MF/AK 0159052 din 13 octombrie 2017, cu bifa „X” la rubrica 14. (Vol. I, f.d.232-233, 236-237).

Potrivit procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr. 20/2 din 06 decembrie 2021, Secția control ulterior din cadrul Biroului Vamal Sud, în perioada 02 decembrie 2021 – 03 decembrie 2021, a efectuat un control ulterior prin reverificarea declarațiilor vamale nr. 2070I51959 din 16 iunie 2017 și nr. 2070I99355 din 18 octombrie 2017, prin prisma corectitudinii acordării tratamentului tarifar preferențial (preferința 200). Și, în temeiul art. 127^{11} alin. (1) lit. a), art.127^{13}, art. 181^{1}, art. 202^{2} Cod vamal, a fost constatat faptul apariției obligației vamale (Vol. I, f.d.165-168).

Iar, la 20 decembrie 2021, Biroul Vamal Sud a emis decizia de regularizare nr. 237, prin care i-a impus SRL „Dias-Expedit” obligațiunile vamale în sumă totală de 333 332,95 lei (taxa vamală 185367,56 lei + TVA 37073,51 lei + penalitatea 110 891,88 lei) (Vol. I, f.d.152).

La 13 ianuarie 2022, SRL „Dias-Expedit” a depus cererea prealabilă către Serviciu Vamal al Republicii Moldova, solicitând anularea Deciziei de regularizare nr. 237 din 20 decembrie 2021 și Procesul-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr. 20/2 din 06 decembrie 2021. Totodată, până la finalizarea soluționării procedurii prealabile, în temeiul alin. (2) art. 293 Cod vamal și art. 172 Cod administrativ, a fost solicitată suspendarea executării Deciziei de regularizare nr. 237 din 20 decembrie 2021, emisă de către funcționarii vamali din cadrul Biroului Vamal Sud (Vol. I, f.d.29-35)

Iar, la 21 ianuarie 2022, Serviciul Vamal al Republicii Moldova a remis în adresa SRL „Dias-Expedit” răspuns, potrivit căruia informează reclamanta precum că, în conformitate cu prevederile art. 172 alin. (1) Cod administrativ, art. 293 alin. (2) Cod vamal și pct. 8 din Ordinul Serviciului Vamal al Republicii Moldova nr.

333-O din 31 iulie 2014 „Cu privire la formularul, modul de completare și utilizare a Deciziei de regularizare", a fost suspendată executarea Deciziei de regularizare nr. 237 din 20 decembrie 2021, emisă de către Biroul Vamal SUD, până la examinarea contestației și adoptarea unei decizii definitive pe caz (Vol. I, f.d.36).

Cererea prealabilă fiind respinsă de Serviciul Vamal al Republicii Moldova, în răspunsul său din 11 februarie 2022, autoritatea comunicându-i SRL „Dias-Expedit" că, actele emise de Biroul Vamal SUD au fost emise cu respectarea tuturor prevederilor legale, iar motive pentru satisfacerea cerințelor invocate în cererea prealabilă nu sunt (Vol. I, f.d.37-39).

Potrivit art. 2 Cod administrativ *"(1) prevederile prezentului cod determină statutul juridic al participanților la raporturile administrative, atribuțiile autorităților publice administrative şi ale instanțelor de judecată competente pentru examinarea litigiilor de contencios administrativ, drepturile şi obligațiile participanților în procedura administrativă şi cea de contencios administrativ. (2) Anumite aspecte ce ţin de activitatea administrativă privind domenii specifice de activitate pot fi reglementate prin norme legislative speciale derogatorii de la prevederile prezentului cod numai dacă această reglementare este absolut necesară şi nu contravine principiilor prezentului cod"*.

În conformitate cu art. 3 Cod administrativ *„legislația administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activității administrative şi a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor şi a libertăților prevăzute de lege ale persoanelor fizice şi juridice, ținându-se cont de interesul public şi de regulile statului de drept"*.

Iar, conform art. 5 Cod administrativ *„activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale şi normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum şi a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii şi se aplică nemijlocit legea"*.

Art. 7 Cod administrativ prevede că, *"autoritate publică se consideră orice structură organizatorică sau organ instituită/instituit prin lege sau printr-un alt act normativ, care acționează în regim de putere publică în scopul realizării unui interes public"*.

La art. 10 Cod administrativ este stipulat că, *"actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public"*.

În conformitate cu art. 20 Cod administrativ *"dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest*

drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod”.

Iar, potrivit art. 207 Cod administrativ *”(1) instanța verifică din oficiu dacă sînt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs”.*

Conform art. 208 alin. (1)-(2) Cod administrativ *”până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ se va respecta procedura prealabilă, cu excepțiile prevăzute de lege. Dacă autoritatea publică competentă decide cu privire la cererea prealabilă, deşi termenul pentru depunerea cererii prealabile nu a fost respectat, acțiunea în contenciosul administrativ este oricum admisibilă. Această prevedere nu se aplică în cazul în care printr-un act administrativ individual este favorizat un terț”.*

La fel, în conformitate cu prevederile art. 189 alin. (1) Cod administrativ *”orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ”.*

Mai mult ca atât, la art. 206 alin. (1) Cod administrativ este stipulat că, *”o acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acțiune în contestare); obligarea autorității publice să emită un act administrativ individual (acțiune în obligare); impunerea la acțiune, la tolerare a acțiunii sau la inacțiune (acțiune în realizare); constatarea existenței sau inexistenței unui raport juridic ori nulității unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acțiune în constatare); sau anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acțiune de control normativ)”.*

Colegiul specializat în contencios administrativ ajunge la concluzia că, prima instanță corect a aplicat în speță normele de drept material și procedural, constatând corect asupra netemeiniciei acțiunii depuse de contencios administrativ depusă de către SRL „Dias-Expedit” către Biroul Vamal Sud cu privire la anularea procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr. 20/2 din 06.12.2021, deciziei de regularizare nr. 237 din 20 decembrie 2021 și a actului emis referitor la cererea prealabilă nr. 28/11-2070 din 11 februarie 2022.

Astfel, la examinarea cauzei, pentru elucidarea aspectelor ce țin de corectitudinea efectuării controlului ulterior de către autoritatea vamală prin reverificarea declarațiilor vamale nr. 2070I51959 din 16 iunie 2017 și nr. 2070I99355 din 18 octombrie 2017, instanța de fond întemeiat s-a axat pe legislația

pertinentă ce guvernează speța, și anume, pe prevederile în vigoare la momentul efectuării controlului ulterior.

În acest sens este de reținut faptul că, conform art. 202^5 alin. (2) Cod vamal (în vigoare în redacția la momentul efectuării controlului ulterior) *„(1) pentru exercitarea controlului ulterior, instituţiile şi persoanele implicate direct sau indirect în tranzacţii economice externe sînt obligate să prezinte gratuit organelor vamale toate documentele, datele şi informaţiile necesare care se referă la obiectul controlului ulterior. Aceste date şi informaţii se transmit în formă scrisă sau pe orice suport material compatibil în termenul stabilit de organele vamale, care nu poate fi mai mic de 24 de ore din momentul solicitării. (2) Persoanele care desfăşoară tranzacţii economice externe sînt obligate să păstreze documentele aferente acestor operaţiuni, în scopul desfăşurării controlului ulterior, pentru o perioadă de 4 ani calendaristici, care se calculează după cum urmează: a) în cazul mărfurilor puse în liberă circulaţie cu acordarea de facilităţi fiscale şi vamale, în funcţie de destinaţia lor finală – de la sfîrşitul anului calendaristic în care ele încetează a mai fi supuse supravegherii vamale; b) în cazul mărfurilor puse în liberă circulaţie în alte împrejurări decît cele stabilite la lit. a) sau al mărfurilor declarate pentru export – de la sfîrşitul anului calendaristic în care sînt acceptate declaraţiile de punere în liberă circulaţie sau cele de export; c) în cazul mărfurilor plasate sub orice destinaţie vamală – de la sfîrşitul anului calendaristic în care destinaţia a fost încheiată”*.

Mai mult ca atât art. 7 Cod vamal instituie că, *”dacă acordurile internaţionale la care Republica Moldova este parte stabilesc alte norme decît cele prevăzute de prezentul cod şi de alte acte normative în domeniul vamal ale Republicii Moldova, prioritate au acordurile internaţionale”*.

Astfel, este de menționat că, conform art. 28 alin. (1), (3)-(4) din Convenția regională cu privire la regulile de origine preferențiale pan-euro-mediteraneene - păstrarea dovezii de origine, a declarației furnizorului și a documentelor justificative, *”exportatorul care solicită emiterea unui certificat de circulație a mărfurilor EUR.1 sau EUR-MED trebuie să păstreze documentele menționate la articolul 16 alineatul (3) timp de cel puțin trei ani. Autoritățile vamale din partea contractantă exportatoare care emit un certificat de circulație a mărfurilor EUR.1 sau EUR-MED trebuie să păstreze formularul de cerere menționat la articolul 16 alineatul (2) timp de cel puțin trei ani. (4) Autoritățile vamale din partea contractantă importatoare trebuie să păstreze timp de cel puțin trei ani certificatele de circulație a mărfurilor EUR.1 și EUR-MED, declarațiile de origine și declarațiile de origine EUR-MED care le sunt prezentate”*.

Potrivit art. 16 alin. (2)-(3) din Convenția regională cu privire la regulile de origine preferențiale pan-euro-mediteraneene *„(2) în acest scop, exportatorul sau*

reprezentantul autorizat al acestuia completează atât certificatul de circulație a mărfurilor EUR.1 sau EUR-MED, cât și formularul de cerere, ale căror modele sunt prezentate în anexele III a și b. Aceste formulare se completează în una dintre limbile în care este redactat acordul relevant, conform dispozițiilor legislației naționale a țării exportatoare. Dacă formularele se completează de mână, ele trebuie completate cu cerneală și cu litere de tipar. Denumirea produselor trebuie indicată în rubrica rezervată în acest scop, fără spații între rânduri. În cazul în care rubrica nu se completează în întregime, se trasează o linie orizontală sub ultimul rând al denumirii, spațiul necompletat fiind barat. (3) exportatorul care solicită eliberarea unui certificat de circulație a mărfurilor EUR.1 sau EUR-MED trebuie să poată prezenta în orice moment, la cererea autorităților vamale din partea contractantă exportatoare în care se eliberează certificatul de circulație a mărfurilor EUR.1 sau EUR-MED, toate documentele necesare care fac dovada caracterului originar al produselor respective, precum și a îndeplinirii tuturor celorlalte condiții prevăzute de prezenta convenție".

În conformitate cu art. 23 alin. (1) din Convenția regională cu privire la regulile de origine preferențiale pan-euro-mediteraneene *„o dovadă de origine este valabilă timp de patru luni de la data emiterii sale în partea contractantă exportatoare și trebuie prezentată autorităților vamale din partea contractantă importatoare în același termen".*

La art. 27 din Convenția regională cu privire la regulile de origine preferențiale pan-euro-mediteraneene *„documentele menționate la articolul 16 alineatul (3) și la articolul 21 alineatul (5), menite să ateste faptul că produsele care fac obiectul unui certificat de circulație a mărfurilor EUR.1 sau EUR-MED ori al unei declarații de origine sau al unei declarații de origine EUR-MED pot fi considerate produse originare dintr-o parte contractantă și îndeplinesc celelalte condiții ale prezentei convenții, pot consta, inter alia, în: **1**. dovada directă a operațiunilor efectuate de exportator sau de furnizor pentru a obține mărfurile respective, conținută, de exemplu, în conturile sale sau în contabilitatea sa internă; **2.** documente care atestă caracterul originar al materialelor utilizate, emise sau întocmite în partea contractantă în cauză, atunci când aceste documente sunt utilizate în conformitate cu legislația națională; **3**. documente care dovedesc prelucrarea sau transformarea materialelor în partea contractantă în cauză, emise sau întocmite în respectiva parte contractantă, atunci când aceste documente sunt utilizate în conformitate cu legislația națională; **4**. certificate de circulație a mărfurilor EUR.1 sau EUR-MED ori declarații de origine sau declarații de origine EUR-MED care atestă caracterul originar al materialelor utilizate, emise sau întocmite în părțile contractante conform prezentei convenții; **5**. dovezi corespunzătoare cu privire la transformarea sau prelucrarea suferită în afara*

părții contractante în cauză în conformitate cu articolul 11, care atestă respectarea condițiilor prevăzute la articolul respectiv”.

Art. 8 din Constituția Republicii Moldova cât și art. 7 Cod Vamal, prevăd expres că, prioritate în cazul unui conflict dintre legislația internațională și cea națională, o au legile de uz internațional.

Deci, dispozițiile art. 28 sus-menționat impun o obligație de a păstra documentele vamale, inclusiv certificatul de circulație a mărfurilor EUR.1, și documente de origine a mărfurilor, timp de cel puțin trei ani. Această obligație este impusă exportatorului, autorităților vamale exportatoare, cât și autorităților vamale importatoare.

În speță, marfa importată de SRL „Dias-Expedit” a beneficiat de tratament tarifar preferințial la importul în baza declarațiilor vamale nr. 2070151959 din 16 iunie 2017, solicitând regim vamal 40 00 – Import definitiv al mărfurilor străine, pentru a introduce pe teritoriul Republicii Moldova din Polonia tractor rutier pentru semiremorci, folosit Mercedes Benz Actros 1845 – 1 buc, parcurs: 304 221 km. Marfa a fost furnizată de către Truck Center Poland Spolka Z Ograniczo Odpowie cu valoarea facturată de 52 500 euro, la condiția de livrare FCA Rawa Mazowiecka. Valoarea statistică constitui suma de 1 075 261,92 lei (1 067 535 lei – valoarea mărfii, iar 7 726,92 lei transport).

Prin declarația vamală nr. 2070199355 din 18 octombrie 2017, solicitând regim vamal 40 00 – Import definitiv al mărfurilor străine, pentru a introduce pe teritoriului Republicii Moldova din Polonia tractor rutier pentru semiremorci, folosit, Mercedes Benz Actros 1845 jdgl 87 – 1 buc, marca „Mercedes”, orele parcurs –196719 km. Marfa a fost furnizată de către Truck Center Poland Spolka Z Ograniczo Odpowie cu valoarea facturată de 60500,00 euro; la condiția de livrare FCA Rawa Mazowiecka. Valoarea statistică constituie suma de 1 241 832,65 lei (1 236 111,80 lei – valoarea mărfii, iar 5 720,85 lei cheltuieli de transport).

Astfel, certificatul de circulație a mărfurilor EUR. 1 nr. PL/MF/AK 0159106 a fost eliberat de către autoritatea vamală din Polonia la 14 iunie 2017, iar declarația vamală nr. 2070I51959, depusă de SRL „Dias-Expedit” a fost acceptată și validată de către autoritatea vamală a Republicii Moldova la 16 iunie 2017.

Mai mult ca atât, certificatul de circulație a mărfurilor EUR. 1 nr. PL/MF/AK 0159052 a fost eliberat de către autoritatea vamală din Polonia la 13 octombrie 2017, iar declarația vamală nr. 2070I99355, depusă de SRL „Dias-Expedit” a fost acceptată și validată de către autoritatea vamală a Republicii Moldova la 18 octombrie 2017.

Iar, la data de 06 aprilie 2020, autoritatea vamală din Republica Moldova a sesizat autoritatea vamală din Polonia, solicitând verificarea corectitudinii eliberării certificatelor de circulație a mărfurilor EUR. 1 nr. PL/MF/AK 0159106

din 14 iunie 2017 și EUR. 1 nr. PL/MF/AK 0159052 din 13 octombrie 2017, așa cum sunt îndoieli cu privire la originea mărfurilor.

Însă, despre inițierea unui asemenea control nu a fost notificată persoana vizată SRL „Dias-Expedit” nici de către autoritatea vamală a Republicii Moldova și nici de către autoritatea vamală a Poloniei (Vol. I, f.d.11-49, 57-66).

Astfel, completul specializat de contencios administrativ notează că, verificarea efectuată de către autoritatea vamală poloneză se pare că din start a fost sortită eșecului, dat fiind că conform art. 28 din Convenția regională cu privire la regulile de origine preferențiale pan-euro-mediteraneene, autoritățile vamale din partea contractantă exportatoare sunt obligate să păstreze actele confirmative pe parcursul a trei ani.

Iar, la caz, verificarea de către autoritatea vamală din Republica Polonia a durat de la o dată nestabilită, dar mai târziu decât 06 aprilie 2020 (data întocmirii solicitării de către autoritatea Republicii Moldova) până la 18 mai 2021 și, respectiv, la 15 iulie 2021. După trei ani de la data eliberării certificatului de circulație a mărfurilor EUR.1 nr. PL/MF/AK 0159106, adică după 14 iunie 2020, și după trei ani de la data eliberării certificatului de circulație a mărfurilor EUR.1 nr. PL/MF/AK 0159052, adică după 13 octombrie 2020, autoritățile vamale din partea contractantă exportatoare deja nu mai aveau obligația de a păstra, și respectiv, de a prezenta în baza cererii de asistență, oricare acte care să confirme dovada originii mărfurilor exportate. De asemenea, compania exportatoare SRL „Dias-Expedit” în raport cu autoritatea vamală exportatoare și emitentă a certificatului de origine nu mai avea obligația de păstrare a actelor de origine a mărfii după expirarea termenului legal de trei ani.

Potrivit răspunsului autorităților vamale din Republica Polonia din 18 mai 2021, ultimii au confirmat autenticitatea certificatului de circulație EUR. 1 nr. PL/MF/AK 0159106 din 14 iunie 2017, însă au menționat că, nu pot confirma originea mărfii acoperite de acest certificat de circulație a mărfii EUR.1, deoarece exportatorul nu a prezentat acte, care să demonstreze caracterul originar al mărfurilor, bifând cu bifa „X” rubrica nr.14 „nu întrunește cerințele conform autenticității și corectitudinii”.

Iar, potrivit răspunsului autorităților vamale din Republica Polonia din 15 iulie 2021, ultimii au confirmat autenticitatea certificatului de circulație EUR. 1 nr. PL/MF/AK 0159052 din 13 octombrie 2017, însă au menționat că, nu pot confirma originea mărfii acoperite de acest certificat de circulație a mărfii EUR.1, deoarece exportatorul nu a prezentat acte, care să demonstreze caracterul originar al mărfurilor, bifând cu bifa „X” rubrica nr.14 „nu întrunește cerințele conform autenticității și corectitudinii”.

Astfel, din răspunsurile autorităților vamale din Republica Polonia nu este clar dacă exportatorul nu a depus documentele corespunzătoare până la procedura de emitere a certificatelor de circulație a mărfurilor EUR.1, sau după ce s-a solicitat reverificarea din partea organului vamal din Republica Moldova.

La caz, nici autoritățile vamale naționale și nici autoritățile vamale din Republica Polonia nu au solicitat SRL „Dias-Expedit" prezentarea a careva acte de confirmare a originii mărfurilor. Dosarul administrativ denotă că, companiei exportatoare SRL „Dias-Expedit" nu i-a fost solicitat prezentarea anumitor acte sau confirmarea anumitor fapte nici de către autoritatea vamală a Republicii Moldova, nici de către autoritatea vamală a Poloniei. Primul contact al Biroului Vamal SUD cu SRL „Dias-Expedit" la acest subiect a fost comunicarea procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale din 06 decembrie 2021.

Deci, SRL „Dias-Expedit" nici nu i-a fost oferită posibilitatea de a confirma originea mărfii pe parcursul verificărilor realizate de autoritatea vamală exportatoare și emitentă (Polonia).

Iar, conform art. 32 din Convenția regională cu privire la regulile de origine preferențiale pan-euro-mediteraneene *"(1) verificarea ulterioară a dovezilor de origine se efectuează prin sondaj sau de fiecare dată când autoritățile vamale ale părții contractante importatoare* ***au îndoieli justificate cu privire la autenticitatea acestor documente, la caracterul originar al produselor respective sau la respectarea celorlalte condiții ale prezentei convenții****. (2) În scopul punerii în aplicare a dispozițiilor alineatului (1), autoritățile vamale ale părții contractante importatoare înapoiază certificatul de circulație a mărfurilor EUR.1 sau EUR-MED și* ***factura****, dacă a fost prezentată, declarația de origine sau declarația de origine EUR-MED sau o copie a acestor documente autorităților vamale din partea contractantă exportatoare,* ***indicând, după caz, motivele pentru care solicită verificarea****. În sprijinul cererii de verificare* ***trebuie furnizate orice documente și informații obținute care sugerează că declarațiile făcute pe dovada de origine sunt inexacte****. (5) Autoritățile vamale care solicită verificarea sunt informate în cel mai scurt timp cu privire la rezultatele acesteia. Rezultatele trebuie să indice clar* ***dacă documentele sunt autentice și dacă produsele în cauză pot fi considerate produse originare din una dintre părțile contractante*** *și îndeplinesc celelalte condiții ale prezentei convenții. Dacă există îndoieli justificate și în lipsa unui răspuns în termen de zece luni de la data cererii de verificare sau dacă răspunsul nu conține informații suficiente pentru a determina autenticitatea documentului respectiv sau* ***originea reală a produselor****, autoritățile vamale solicitante refuză, cu excepția unor circumstanțe excepționale, acordarea tratamentului preferențial"*.

În luna martie a anului 2020, Serviciul Vamal al Republicii Moldova a inițiat o procedură administrativă de verificare a certificatelor de circulație a mărfurilor nr. PL/MF/AK 0159106 din 14 iunie 2017 și nr. PL/MF/AK 0159052 din 13 octombrie 2017, având îndoieli referitor la caracterul originar al obiectelor importate – tractor rutier pentru semiremorci „Mercedes Benz" Actros 1845, și tractor rutier pentru semiremorci „Mercedes Benz", Actros 1845 jdgl 87.

Potrivit art. 44 alin. (1) Cod administrativ *"participanţi la procedura administrativă sunt: autoritatea publică, orice persoană fizică şi juridică care a solicitat inițierea procedurii sau în privința căreia procedura a fost inițiată, precum şi orice altă persoană atrasă de autoritatea publică în procedura administrativă"*.

La art. 69 alin. (1) Cod administrativ fiind stipulat că, *„procedura administrativă se inițiază la cerere sau din oficiu. Procedura administrativă inițiată din oficiu începe odată cu efectuarea primei acțiuni procedurale, iar cea inițiată la cerere se consideră inițiată din momentul depunerii cererii"*. Iar, în corespundere cu art. 70 Cod administrativ *„(1) dacă inițiază o procedură administrativă din oficiu, autoritatea publică informează în scris participanții despre aceasta în decursul unui termen rezonabil"*.

Astfel, din prevederile menționate, rezultă că, autoritatea publică este obligată să informeze participanții despre inițierea procedurii administrative în termen rezonabil.

Însă, la caz, pârâtul nu a informat SRL „Dias-Expedit" despre inițierea procedurii administrative, nici în cadrul procedurii de inițiere a controlului în fața autorității vamale exportatoare, și nici atunci când au primit răspunsul de la autoritatea vamală din Republica Polonia. Pe când la art. 1 pct. 53 Cod vamal se regăsește noțiunea de citație *de audit post vămuire/reverificare* – înscris prin care persoana este invitată la organul vamal ca să *depună documente, mărturii, să prezinte alte informaţii relevante* pentru efectuarea controlului ulterior sau să ia act de rezultatele controlului ulterior. Abia la finalizarea controlului, Biroul Vamal Sud a expediat în adresa SRL „Dias-Expedit" procesul – verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr. 20/2 din 06.12.2021 și ulterior, decizia de regularizare nr. 237 din 20 decembrie 2021.

În acest sens, SRL „Dias-Expedit" necunoscând despre inițierea procedurii administrative, a fost lipsită de posibilitate de a prezenta probe și de a se expune asupra faptelor și circumstanțelor relevante. De la agentul economic nu s-au solicitat careva acte ce ar confirma caracterul originar ar mărfii importate, doar s-a adus la cunoștință procesul-verbal de reverificare și decizia de regularizare. Însă, conform art. 88 Cod administrativ *„participanții la procedura administrativă sînt obligați să colaboreze în cadrul cercetării stării de fapt. Ei urmează să indice, în*

special, asupra faptelor şi probelor care le sînt cunoscute şi să prezinte documentele pe care le deţin”.

Astfel, nu se poate trece cu vederea faptul că, verificarea ulterioară a dovezilor de origine se efectuează de fiecare dată când autoritățile vamale ale părții contractante importatoare au îndoieli justificate cu privire la autenticitatea acestor documente, la caracterul originar al produselor respective sau la respectarea celorlalte condiții ale prezentei convenții.

Circumstanțe, care denotă faptul că, instanța de fond just a constatat că, de către Biroul Vamal Sud nu a fost prezentat un suport factologic care ar justifica apariția dubiilor rezonabile la originea tractorului rutier pentru semiremorci „Mercedes Benz” Actros 1845, și tractorului rutier pentru semiremorci „Mercedes Benz”, Actros 1845 jdgl 87, cu toate că este destul de simplu și accesibil de a verifica producătorul acestui mijloc de transport importat după numărul de identificare.

Iar, în conformitate cu art. 6 alin. (7) din Convenția regională cu privire la regulile de origine preferențiale pan-euro-mediteraneene *”autoritățile vamale care emit certificate de circulaţie a mărfurilor EUR.1 sau EUR-MED iau* ***toate măsurile necesare*** *pentru a verifica caracterul originar al produselor şi îndeplinirea celorlalte condiţii ale prezentei convenţii. În acest scop, ele sunt abilitate să solicite orice dovezi şi să efectueze orice verificare a conturilor exportatorului sau* ***orice alt control*** *pe care îl consideră necesar”*.

Mai mult ca atât, este de notat că, la emiterea certificatelor de circulație a mărfurilor nr. PL/MF/AK 0159106 din 14 iunie 2017 și nr. PL/MF/AK 0159052 din 13 octombrie 2017, autoritatea vamală emitentă din Republica Polonia a verificat statutul de produse originare a mărfii și îndeplinirea tuturor condițiilor legale și, la momentul prezentării declarațiilor vamale la 16 iunie 2017 și, respectiv, la 18 octombrie 2017, autoritatea vamală din Republica Moldova nu a avut careva suspiciuni în privința autenticității acestora, iar ca rezultat i-a acordat SRL „Dias-Expedit” liberul de vamă, ultima a beneficiat de tratamentul tarifar preferențial.

Astfel, nu este clar temeiul apariției suspiciunilor privind originea mărfii importate, apărut ca urmare a examinării răspunsurilor parvenite de la autoritățile vamale din țările membre UE, cu privire la neconfirmarea originii mărfurilor la prezentarea certificatelor de circulație EUR 1, emise pentru mijloace de transport. Autoritățile vamale din Republica Polonia au confirmat autenticitatea certificatelor de circulație a mărfurilor nr. PL/MF/AK 0159106 din 14 iunie 2017 și nr. PL/MF/AK 0159052 din 13 octombrie 2017, însă nu au putut confirma originea mărfurilor acoperite de certificatele de circulație EUR.1.

Respectiv, organul vamal, inițiind procedura administrativă, urma să examineze actele avute la dispoziția sa în cumul cu cele solicitate de la reclamantă, pentru a stabili originea mijloacelor de transport importate. Acest fapt rezultă și din scrisoarea adresată Direcției control ulterior, după recepționarea răspunsului din Republica Polonia, unde este menționat despre oportunitatea efectuării analizei a dovezilor de origine eliberate pe numele exportatorului TRUCK CENTER POLAND SP.Z.O.O. și prezentate la import, altele decât cele verificate, în vederea identificării tranzacțiilor cu risc potențial de acordare neîntemeiată a preferințelor și remiterea dovezilor de origine spre verificare ulterioară în cadrul asistenței administrative internaționale. Organul vamal nu a întreprins careva acțiuni suplimentare, bazându-se exclusiv pe răspunsurile autorităților vamale din Republica Polonia și copia certificatelor de circulație a mărfurilor EUR.1 vizat negativ la rubrica 14.

Totodată, în certificatele de circulație EUR.1 din 14 iunie 2017 și nr. PL/MF/AK 0159052 din 13 octombrie 2017 la rubrica „4” este expres stipulat grupul de țări din care produsele sunt considerate originare „UE”, la rubrica „8” descrierea mărfii, la rubrica „12” declarația privind corespunderea mărfii cu condițiile solicitate pentru eliberarea certificatului și mențiunea că mărfurile sunt descrise în conformate cu practica comercială și cu suficiente detalii pentru a permite identificarea lor (f.d.13-16).

Facturile de expediție seria MIL nr. 1705-000152 din 26.05.2017 și seria MIL nr. 1703-000023 din 02.03.2017, conțin datele de identificare a mărfii, numărul de înregistrare și numărul șasiului (f.d.63, 65). Astfel, autoritatea vamală nu era lipsită de posibilitate de a verifica numărul șasiului (codul VIN) pentru a stabili țara producătorului.

Circumstanțele stabilite în cumul cu probele cercetate atestă că nu au fost dubii rezonabile de a pune la îndoială veridicitatea certificatelor de circulație EUR.1 nr. PL/MF/AK 0159106 din 14 iunie 2017 și nr. PL/MF/AK 0159052 din 13 octombrie 2017 și nici nu confirmă existența a careva suspiciuni în privința originii mărfii: tractor rutier pentru semiremorci, folosit Mercedes Benz Actros 1845-1 buc și tractor rutier pentru semiremorci, folosit, Mercedes Benz Actros 1845 JDG187-1 buc, marca „Mercedes”. Importate de SRL „Dias-Expedit” în luna iunie și octombrie 2017.

În consecință, decizia de regularizare nr. 237 din 20 decembrie 2021, just a conchis instanța de fond că, a fost întocmită contrar legislației în vigoare și corect a stabilit necesitatea anulării acesteia. Așa cum, conform art. 224 alin. (1) Cod administrativ *„Examinând acţiunea în contencios administrativ în fond, instanţa de judecată adoptă una dintre următoarele hotărâri: lit. a) în baza unei acţiuni în contestare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual, precum şi o*

eventuală decizie de soluționare a cererii prealabile, dacă acestea sînt ilegale şi prin ele reclamantul este vătămat în drepturile sale”.

Mai mult ca atât, la examinarea cauzei pendinte, corect instanța de fond a ținut cont și de faptul că, în conformitate cu art. 202^9 alin. (4) Cod vamal *”procesul-verbal de reverificare a declarației vamale reprezintă un document de forma stabilită de Serviciul Vamal, întocmit de colaboratorul vamal al organului care a exercitat reverificarea declarației vamale, în care se consemnează rezultatele controlului. În procesul-verbal de reverificare a declarației vamale se vor descrie obiectiv, clar şi exact încălcările legislației şi măsurile de politică economică cu referire la informațiile, datele, documentele probatorii, fiind indicate actele normative încălcate”*.

Astfel, referitor la procesul-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr. 20/2 din 06 decembrie 2021, instanța de fond corect a menționat că, acest proces-verbal nu constituie un act administrativ, ci constituie o operațiune ce a stat la baza emiterii actului administrativ, în sensul art. 15 Cod administrativ, potrivit căruia, *”operațiunile administrative sunt manifestările de voință sau activitățile autorităților publice care nu produc ca atare efecte juridice. Operațiunile administrative pot fi contestate doar concomitent cu actul administrativ individual, cu excepția operațiunilor administrative executorii sau îndreptate împotriva unui terț”*.

În acest sens, întemeiat fiind reținut faptul că, procesul-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr. 20/2 din 06 decembrie 2021 este un act preparator pentru emiterea Deciziei de regularizare nr. 237 din 20 decembrie 2021, ultimul document fiind un act executor și produce efecte juridice față de reclamantă. Astfel, în situația în care este admisă pretenția de bază cu privire la anularea Deciziei de regularizare nr. 237 din 20 decembrie 2021, pretențiile subsecvente urmează și ele a fi admise. Circumstanțe, care în ansamblu au dus la faptul conchiderii necesității anulării procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr. 20/2 din 06 decembrie 2021, întocmit de către Biroul Vamal SUD, cât și decizia cu privire la cererea prealabilă nr. 28/11-2070 din 11 februarie 2022, emisă de Serviciul Vamal al Republicii Moldova.

Prin urmare, Completul specializat în contencios administrativ găsește apelul declarat de către Biroul Vamal Sud neîntemeiat, care urmează să fie respins, cu menținerea hotărârii primei instanțe.

Potrivit prevederilor art. 389-390 Cod de procedură civilă, art. 240 alin. (1), lit. a), art. 245 Cod administrativ, colegiul specializat de contencios administrativ

D E C I D E :

Se respinge apelul declarat de către Biroul Vamal Sud.

Se menține hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul central din 06 februarie 2025, pronunțată în cauza de contencios administrativ la acțiunea depusă de către *SRL „Dias-Expedit" către Biroul Vamal Sud cu privire la anularea procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr. 20/2 din 06.12.2021, deciziei de regularizare nr. 237 din 20 decembrie 2021 și a actului emis referitor la cererea prealabilă nr. 28/11-2070 din 11 februarie 2022*.

Decizia este executorie de la emitere, însă poate fi contestată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 02 luni din data pronunțării deciziei integrale.

Dispozitivul deciziei integrale pronunțat în ședință publică la data de 17 noiembrie 2025, ora 14^{00}.

Președintele completului, judecător Movilă Vitalie

Judecătorii Pilipenco Serghei

Fujenco Dmitrii

Nota : Din motivul imposibilității semnării deciziei motivate de către judecătorii Dmitrii Fujenco și Serghei Pilipenco, în privința cărora s-a dispus eliberarea din funcție prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 548/41 din 21 octombrie 2025, în conformitate cu art. 236 alin. (7) CPC în locul acestor judecători decizia integrală este semnată de președintele ședinței (instanței) Movilă Vitalie.